

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Deres referanse:

Vår referanse:
25/99477 - 2

Sted, dato:
Oslo, 28.05.2025

Høring - forslag til endringer i gjeldsinformasjonsloven og gjeldsinformasjonsforskriften - utvidelse med flere typer gjeld

Det vises til Barne- og familiedepartementets høringsnotat av 03.april 2025 med tilhørende følgebrev. Fristen for høringssvar til Politidirektoratet er satt til 02.juni 2025.

Departementet sendte sommeren 2022 på høring et forslag om at ordningen gjennom forskriftsendring skulle utvides med pantegjeld. Oslo politidistrikt v/Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum viser til de uttalelser vi kom med i den anledning.

Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum har følgende kommentarer til forslaget av 03.april 2025:

Utvidelse av lovens formål

En mer effektiv innhenting av gjeldsopplysninger som kan brukes ved kredittvurdering
En styrking av datagrunnlaget til bruk for forskning og analyse
Gi forbrukerne bedre mulighet til å skaffe seg oversikt over egen gjeldssituasjon.

Etter vårt synspunkt er dette positivt. Som nevnt i vårt tidligere høringssvar, ser det ut til at gjeldsregisteret allerede bidrar til å hindre opptak av lån og kreditter som søkeren ikke har økonomisk evne til å bære. Å effektivisere og bedre kredittvurderingen synes å være et fint verktøy for tilbydere av lån og kreditter. De uttalelser til forrige høringsnotat som kom fra bransjen selv, syntes også å være stort sett utelukkende positive, med den begrunnelse at kredittvurderingene vil kunne bli mer presise. Presise kredittvurderinger er viktige.

Å bedre forbrukernes mulighet til å skaffe seg oversikt over egen gjeldssituasjon, er svært positivt. Forbrukerne vil i dag kunne skaffe oversikt over sin gjeldssituasjon ved henvendelser til gjeldsregisteret, innsendelse av forespørsel til Inkassoportalen og opplysninger fra skattemeldingen. Utfordringen er at ulike gjeldsposter fremgår av ulike registre og dermed kan komplisere prosessen med å skaffe oversikt over gjeld. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum mener det er viktig at forbrukerne på enklest mulig vis kan skaffe en oversikt over gjeldssituasjon.

Utvidelse av gjeldsregistrene med lån fra private og offentlige låneinstitusjoner som er pantesikret

Det fremheves av departementet at det ikke av hensyn til forbrukerne selv er nødvendig å utvide registeret til å omfatte pantesikret gjeld. Dette er opplysninger forbrukerne enkelt kan skaffe selv og det er lite sannsynlig at mange forbrukere har problemer med å skaffe oversikt over pantesikret gjeld. Departementet konkluderer imidlertid med at det i lys av forslaget om å utvide lovens formål, vil være behov for å inkludere pantegjeld i gjeldsregistrene. Det synes da at hensynet til kreditorene og en effektiv kredittvurdering er avgjørende.

Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum viser til de uttalelser vi kom med i forrige høringsrunde. Vår konklusjon var da at vi var positive til at gjeld sikret med avtalepant skulle omfattes av registrene. Utvidelsen som foreslås ved denne høringen, synes å omfatte alle typer pantesikrede krav. Namsfogden mener det kan være uheldig om pant stiftet av namsmyndigheten betegnes som utleggspant i gjeldsregisteret. Det er ikke meningen at registeret skal gi skinn av å være en oversikt over misligholdte fordringer. Dersom det kun rapporteres når det opprinnelige kravet var rapporteringspliktig, slik at etablering av utleggspant ikke vil ha noen betydning eller fremgå av gjeldsregistrene, er Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum positive til utvidelsen.

Offentligrettslig gjeld

Offentligrettslig gjeld vil omfatte flere svært ulikeartede typer gjeld. Som det nevnes av departementet, vil det i de fleste tilfeller være uproblematisk at f.eks. restskatt fremgår av registrene. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum ser at det for tilbydere av lån og kreditter vil være av stor betydning å få oversikt over også denne type gjeld og at det vil kunne bidra til mer presise scoremodeller.

På den annen side vil også straffegjeld kunne fremgå av registeret (bøter, inndragning og erstatning) dersom all offentligrettslig gjeld skal registreres. Studielån innvilges og utbetales av Statens lånekasse, men misligholdt studielån innkreves av Skatt (Statens innkrevingssentral). Gjeldsregistrene vil således kunne bli et register over straffegjeld og misligholdt studiegjeld, noe som ikke har vært intensjonen med registrene. Som det fremgår av forslaget, skal kreditors navn ikke oppgis til banker og andre virksomheter som driver med utlån, men det foreligger likevel en viss risiko for utilsiktet spredning av denne informasjonen. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum mener dette vil være problematisk og at de personvern hensyn taler imot at all gjeld til det offentlige skal fremgå. Dersom all offentligrettslig gjeld skal fremgå av registrene, må det forutsettes at det utarbeides svært gode rutiner for å sikre at bakgrunnen for og hvilken type gjeld det er snakk om,

ikke fremgår for brukerne av registrene.

Med hilsen

Erik Alexander Dey

Namsfogd

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:

Pål Ragnar Løkke

Østensen